

Korte mededelingen

Kepen in Bilthoven Noord

In Bilthoven Noord was een invasie van kepen. Op 4 januari j.l. telde ik langs de Soestdijkseweg, voorbijvliegend, in één stroom 850 stuks. Telkens streek er op diverse punten een troep van 200 à 300 neer en scharrelde tussen de beukenafval. Op vaste punten zaten troepjes van 15 à 20 stuks. Minstens 5 ex. werden slachtoffer van het verkeer.

- *Dr. J. de Lange, Mozartlaan 15, Bilthoven*

Verkeersslachtoffers in Arnhem

In de periode van sneeuw en vorst eind 1970 — begin 1971 hebben vele vogels de dood gevonden doordat ze zich te pletter vlogen tegen auto's. Door sneeuwval is het moeilijk voor de aanwezige wintervogels voldoende voedsel te vinden, vooral voor de soorten die hun voedsel voornamelijk op de grond zoeken. Onder de beuken langs de Amsterdamseweg in Arnhem (richting Ede) zijn, door de bepekering van de weg, de beukenootjes in de berm bloot komen te liggen. Hier zien de vogels (in hoofdzaak kepen) een kans om aan voedsel te komen. Ze fourageren in grote troepen (soms 100 ex. bijeen) vlak langs de weg. Bij het naderen van een auto gaan ze de lucht in en worden door passerende auto's gedood. Door de intensiteit van het verkeer raken vogels er aan gewend en vliegen steeds later op, waardoor het percentage vogels dat gedood wordt stijgt.

Op 6 januari j.l. is er geprobeerd het aantal dode vogels te tellen. Dit was echter niet nauwkeurig te doen doordat de vogels door sommige mensen opgehaald werden. Er was iemand met een zak waarin zich ca 60 dode kepen bevonden.

Op de plaats van de beuken is de Amsterdamseweg vierbaans met tussen de banen een rij beuken en aan de rechterzijde een rij beuken. Over een afstand van 200 meter schatten wij het aantal wegschtoffers over de vier bermen een dikke 200 stuks. Dit komt neer op 1 per meter 4 baans weg. De dode vogels bestonden voor 97 % uit kepen. Verder zijn er 1 kauw, 2 houtduiven, 2 vinken, 2

pimpelmezen en 2 zwarte mezen gevonden. Hoofdzakelijk waren de vogels in goede conditie.

Om verbetering in de situatie te brengen zijn er weinig mogelijkheden. Enkele suggesties:

Het verwijderen van de beukenootjes (of andere zaden) op die plaatsen die voor de vogels gevaarlijk zijn. Dit kan gebeuren door de Gemeentereiniging of door een plaatselijke natuurhistorische vereniging.

Het invoeren van een maximum snelheid. Het bleek namelijk dat de vogels zich in hoofdzaak te pletter vlogen tegen auto's met hoge snelheid.

Het aanleggen van voederplaatsen op enige afstand van de weg om de vogels van gevaarlijke plaatsen weg te lokken. Dit is in Arnhem ook gedaan door de plaatselijke afdeling van de Vereniging tot Bescherming van Dieren. Volgens de leden met resultaat uitgevoerd. Het niet meer planten van boomsoorten langs nieuw aan te leggen wegen, waarvan de zaden in de winter onder de bomen blijven liggen die bepaalde diersoorten aantrekken.

- *C. Ligtenberg en M. Wesselius, Laan van Presikhaaf 2³, Arnhem*

Duizenden dode kepen door het verkeer in Gooi en Eemland

Duizenden vinkachtigen zijn de afgelopen dagen door het verkeer verpletterd. Het gaat voornamelijk om kepen, broedvogels van de Scandinavische landen, die langs de gesmolten sneeuwranden van de wegen naar beukenootjes zoeken. De slachtingen onder deze vogels werden vooral aangericht op plaatsen waar beukebomen langs de weg staan zoals in de omgeving van Paleis Soestdijk, 's Gravelandseweg, Bussumergrintweg en Soestdijkerstraatweg in Hilversum. Leden van de vogelwerkgroep ontvingen de financiële medewerking van het Comité Wintervoeding Vogels voor het inrichten van voederplaatsen in de omgeving van kepen-kerkhoven. De vogels worden daardoor van de wegen weggelokt.

Gevreesd wordt dat het aantal slacht-

offers alleen voor het Gooi- en Eemland reeds meer dan vierduizend zal bedragen. Overigens is het mogelijk om het aantal slachtoffers te beperken. De vogels reageren bijzonder snel op een autoclaxon zodat automobilisten dringend werd verzocht niet alleen snelheid te minderen als zij vogels langs en op de weg zien zitten, maar ook in dit geval te claxonneren.

- „De Gooi en Eemlander” donderdag 7 januari 1971

Reeds jaren zitten wij met het probleem dat er veel vinkachtigen worden doodgereden wanneer autowegen met daarlangs beukebomen sneeuwvrij moeten worden gemaakt. Vooral nu fietspaden daarnaast ook vaak met sneeuwruimers sneeuwvrij gemaakt worden. Men zou de plaatsen waar zich veel vogels in de bermen zouden ophouden weer met sneeuw moeten afdekken. Wanneer pekkel dit onmogelijk maakt zou men met bezems de plaatsen brandschoon moeten maken en dit afval op sneeuwvrije plaatsen ver in het bos uit moeten strooien. Er rijst ook de vraag hoe de vogels op „gepekeldes nootjes” reageren!

J.T.

Ekster slaat spreeuw

Op een dag in april of mei waren wij met z'n drieën (w.o. de heer F. Houtkamp) in het Amsterdamse Bos aan de noordzijde bij de weilanden van „Meerzicht”. Op een weiland bevond zich een grote troep spreeuwen, oude en jonge vogels. Er bevonden zich ook enkele kievitenvan in de omgeving. Niets bijzonders allemaal.

Plotseling kwam er laag over het weiland een ekster vanuit het bos aanvliegen, recht op die troep spreeuwen aan. Nog niets aan de hand.

Ineens een felle duik en een spreeuw was geslagen. Door diezelfde ekster. Een hels spektakel was het gevolg van deze attaque. Alles op de wieken, behalve het slachtoffer welke door de ekstersnavel werd geramd. Dit beuken duurde ongeveer vijf minuten waarna de ekster de spreeuw in de snavel meenam en een veertig meter verder weer neerstreek waarna het rammeien doorging tot de spreeuw bezweken was. De ekster nam de spreeuw weer in de snavel en verdween hoog over de bossen, vermoedelijk

ergens naar waar zijn nest moest zijn. Wij hadden nimmer zoiets gezien of er over gehoord of gelezen. Het was een bijzonder boeiend schouwspel al was het voor de spreeuw met een slechte afloop, temeer daar de ekster eigenlijk niet capabel voor zulke jachten wordt geacht. De wijze waarop hij daar laag over het land kwam aanjagen, gelijk een slechtvalk, duidde wel op een zeer geroutineerde vogel die zeer zeker dit kunststuk vele malen moet hebben uitgehaald. Zijn er meer van zulke gevallen bekend waar de ekster jaagt op de manier zoals een valk dat pleegt te doen?

- P. C. C. de Vries, *Bilderdijkkade 104², Amsterdam*

Vermeldenswaardige terugmeldingen van geringde vogels

In het contactblad voor de ringers „Op het vinketouw” (dec. '70, deel 2, nr. 6, pag. 98) wordt de terugvangst vermeld van een op 1-8-70 geringde rietzanger op het Zwarte Meer die op 15-8-'70 werd teruggevangen en weer losgelaten door een ringer te La Corbière (Fribourg), Zwitserland.

De kleine karekiet met een Poolse ring op 19-8-1969 te Mierzeja Wislana, Polen geringd, werd op 7-9-1969 dood gevonden te Schinnen L.

Ook worden drie terugvangsten van tuinfluiters op de ringplaats (Lageweide bij Utrecht, Wassenaar en Rieuwijk) vermeld die resp. 5 jaar + 26 dagen, 7 jaar + 25 dagen en 6 jaar + 8 dagen lang de ringen gedragen hadden en alle weer losgelaten werden!

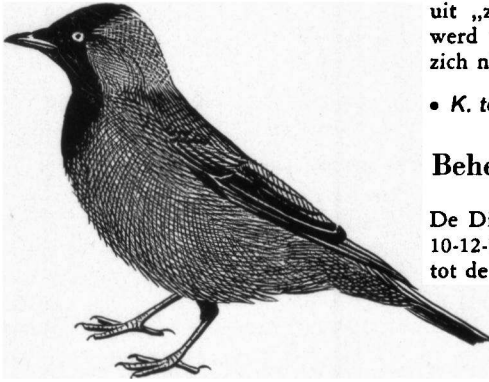
Opening van het ooievaarsdorp „Het Liesveld”

Op 24 juni werd op feestelijke wijze het ooievaarsdorp „Het Liesveld” te Groot Ammers officieel in gebruik gesteld door de commissaris van de Koningin in Zuid-Holland, de heer Mr. J. Klaasesz.

Naast het kweken van ooievaars (nu 40 stuks) wordt het ooievaarsdorp benut voor het revalideren van stootvogels. Er bevinden zich thans enkele buizerden, torenvalken, ransuil, jonge velduilen en bruine kiekendieven. Het 4½ ha grootte terrein is door Vogelbescherming gedurende de zomermaanden opengesteld voor bezoekers.

Corvus monedula

Medio juni 1970 kwam een Bussumse familie in het bezit van een zeer jonge kauw. Men stelde alles in het werk het dier de kans te geven volwassen te worden. Dit gelukte, niet zonder veel inspanning. De schuur werd zijn woonverblijf. Dagelijkse maaltijden: universeelvoer, meelwormen, brood, koekjes, eieren,

beschuit. En water om te drinken en te wassen.

Men hielp later de vogel met „vliegles” maar toen hij eenmaal kon vliegen, bleef hij de schuur als zijn woning beschouwen en ging ook zonder angst vrijwillig mee naar de woonkamer van het gezin. Het gebeurde tenslotte, dat hij soms boven de hoofden van de twee kinderen uit dit gezin mee naar school ging, een 800 meter van de woning verwijderd. Had ook ontdekt wanneer het speelkwartier was en haalde tussen de andere kinderen „zijn” twee huisgenoten er uit, door op hun hoofd of schouders te gaan zitten. Hij nad zelfs gevonden in welke klas de kinderen zaten, ging op het raamkozijn zitten en pikte tegen de ruiten, waarop hij wel eens werd binnengehaald. Vloog na schooltijd ook soms met de kinderen mee terug naar huis.

Ook als de vrouw des huizes met de brommer thuiskwam, wilde hij wel tijdens het rijden op haar schouder landen of op het fietsstuur gaan zitten. De vader van dit gezin overkwam het, dat het dier op het dak van zijn auto landde en onder het rijden op een uitgestoken hand ging zitten en zich binnen de auto op het

stuurwiel liet zetten.

Hij bleef echter geleidelijk langer weg, eerst zo nu en dan een paar dagen, daarna een paar weken. Teruggekomen was hij schuwer geworden en liet zich alleen nog door de vader van het gezin benaderen en aanhalen. Eind 1970 kwam het bericht, dat de vogel al een maand weg was en wel niet meer zou komen. Maar de eerste week van januari 1971 was het kauwtje er weer. Hij liet zich niet meer aanraken, maar was wel bereid uit „zijn” bakje te eten, toen hem dit werd voorgehouden. Sindsdien heeft hij zich niet meer aangemeld.

• K. ten Haken, Laarderweg 184, Bussum

Beheer korhoenderstand

De Directeur van Faunabeheer heeft d.d. 10-12-1970 de onderstaande brief gericht tot de volgende lichamen en organisaties:

Aan:

Het Staatsbosbeheer, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, Vereniging „It Fryske Gea”, Stichting Het Nationale Park „De Hoge Veluwe”, Stichting Twickel, Stichting „Goois Natuurreservaat”, Stichting tot Instandhouding der Goederen van het Huis Bergh, Stichting tot Behoud van het Natuurreservaat „De Koningsbelten”, Bureau Aanleg, Beheer en Onderhoud van Vliegvelden, Kon. Ned. Heide Mij, Ned. Vereniging van Rentmeesters, Ned. Vereniging van Boseigenaren, N.V. Grondmij, Kon. Ned. Bosbouwvereniging, Vereniging „Het Grondbezit” en de Federatie van Landeigenaren.

Zoals U wellicht bekend zal zijn, is voor het behoud en zo mogelijk voor de uitbreiding van de korhoenderstand een verzorging van het door deze vogel geliefde biotoop noodzakelijk. De heidevelden spelen in dit biotoop de hoofdrol. Volgens onderzoeken van de heer J. A. Eygenraam van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer te Arnhem ware het beheer te richten op het verkrijgen van een mengeling van drie typen heidebegroeiing, te weten:

- a. Korte en niet te dichte heide op helend terrein voor roestplaatsen. Deze worden niet opnieuw gebruikt zolang de faeces er nog liggen; dat betekent dat dezelfde roestplaats slechts enkele malen per jaar kan worden gebruikt;
- b. Middelmatige heide is gewenst voor de lange dagrust tussen de twee hoofdaastijden; 's morgens en in de late namiddag;
- c. Hoge, dichte heide voor het nestelen. Bovendien verdient het aanbeveling dat enkele vliegdennen, berken of eiken in de heidevelden worden gespaard, daar op warme zonnige dagen en bij krachtige wind de korhoenders hier dekking kunnen vinden.

De beheersmaatregelen zouden voornamelijk moeten bestaan in een telkenjare afbranden van een gedeelte van het heideterrein, liefst versnipperd over kleine percelen. Hierdoor zou de heide zich in een 10- tot 15-jarige periode geheel kunnen vernieuwen. In terreinen waar deze maatregelen reeds zijn toegepast is gebleken dat dit de stand ten goede is gekomen. Wanneer Uw dienst c.q. Stichting of Vereniging over terreinen beschikt welke nog niet op bovengeschetste wijze worden beheerd, roep ik Uw medewerking in tot het treffen van die beheersmaatregelen tot behoud en uitbreiding van de korhoenderstand in Nederland.

• *De directeur van het Faunabeheer, ir. J. Baron van Oldeneel tot Oldenzeel*

Voeding van korhoenders

In Finland voert men een proef uit waarbij wilde korhoenders worden bijgevoerd. Op de baltsplaatsen werden de vogels eerst gevoerd met haver. Later namen zij zelfs voer uit voerautomaten. Dit om tegemoet te komen aan een toenemend voedselgebrek in het voorjaar. Opvallend was dat in de omgeving van het 3 km² grote voeder-proefgebied niet minder dan 5 kluchten jonge korren opgroeiden, terwijl er in omliggende streken een veel kleinere stand was. In Finland wordt het korhoen ook met succes in gevangenschap gefokt.

Het Vogeljaar dient stelling bij proefschrift

Op woensdag 24 februari 1971 promo-

veerde te Leiden de heer H. J. Takken op een proefschrift getiteld: „Het evenwicht Precalciferol-Calciferol, bereiding en eigenschappen van enige D-Homo en D-Norsteroiden”. Promotor was Prof. E. Havinga. Onder de aan dit proefschrift toegevoegde stellingen bevond zich de volgende:

Pogingen om niet-inheemse vogelsoorten in Nederland te laten verwilderen, door regelmatig in gevangenschap gekweekte exemplaren los te laten, kunnen gevaren inhouden voor typisch Nederlandse soorten.

A. Cramer, *Het Vogeljaar* 18, 375 (1970). K. Crusio, *Het Vogeljaar* 18, 320 (1970).

Tegen deze stelling werd niet geopponneerd.

Vogelbeschermers in België zijn verontwaardigd in verband met een parlementaire vraag. Slechts „enkele” (miljoenen) vogels in België gevangen

Met verontwaardiging heeft het Belgisch Coördinatie-Comité voor de Bescherming van Vogels (CCVB) kennis genomen van de in haar land door de minister van Landbouw aan zijn collega van Buitenlandse Zaken verstrekte tendentieuze gegevens over de vogelvangst; inzonderheid de uit de lucht gegrepen bewering van de minister van Landbouw, waarbij deze verklaart dat „elke commerciële vogelvangst (sic) is uitgesloten, en slechts het vangen van enkele vogels (sic) door 20.000 liefhebbers (sic) nog is toegelaten”.

Dit tendentieuze antwoord werd aan volksvertegenwoordiger Roland Gillet verstrekt op zijn parlementaire vraag over de gevolgen voor België van het Internationaal Verdrag van Parijs 1950 tot Bescherming van Vogels.

Onlangs bevestigde de Raad van State, met zijn advies d.d. 17 september 1970, het feit dat voornoemde conventie België de verplichting oplegt de vogelvangst te verbieden.

In een gedocumenteerde studie van de heer B. Francois over de vogelvangst in de provincie Luxemburg, gepubliceerd in het tijdschrift „Les Naturalistes Bel-

ges", wordt vastgesteld dat tijdens iedere vogelvangstperiode gemiddeld 1.634 vogels (hoofdzakelijk putters, sijsjes en goudvinken) per vogelvanger bemachtigd worden. Na aftrek van een bedrag van 20.000 fr voor onkosten (o.a. provinciale belasting 10.000 fr en verplaatsingskosten), verwezenlijkt iedere vogelvanger in de provincie Luxemburg een gemiddelde netto winst van 56.907 fr.

Volgens gegevens, verstrekt door in het Belgisch-Nederlands grensgebied opererende vogelvaarders, bemachtigen zij ieder seizoen gemiddeld 1242 zangvogels, die hoofdzakelijk voor de consumptie bestemd zijn. In vele verkoophallen, bij de talrijke groot- en kleinhandelaren kan iedereen tijdens de vogelvangstperiode grote hoeveelheden doodgeknepen zangvogels aankopen, ook worden de prijzen op dit tijdstip dagelijks in verscheidene dagbladen onder de rubriek marktprijzen vermeld.

Het Seminarie van Statistiek van de Rijksuniversiteit te Gent (onder de directie van professor Dr Picard), heeft na onderzaging van meer dan 13.000 vogelvaarders, onder leiding van de heer W. Prove, een uitgebreide sociologische studie gemaakt over de activiteiten van de Belgische vogelvaarders in 1968. Uit dit verslag blijkt dat 44,31 % der vogelvaarders verklaarden de gevangen buit te verkopen en/of te doden voor eigen gebruik en de verkoop.

Deze recente inlichtingen bevestigen alle de besluiten van een door het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen ingesteld onderzoek, waarbij het massaal en commercieel karakter van de vogelvangst werd vastgesteld.

Ieder dezer wetenschappelijke enquêtes heeft onweerlegbaar bewezen dat de belevingen van het departement van Landbouw te kwader trouw zijn afgelegd, met de bedoeling om kleingeestige politieke redenen, de werkelijkheid met voorbedachtigheid te vervormen.

Dit bewijst eens te meer dat het departement van Landbouw, dat de bevoegdheid opeist inzake natuurbehoud, er zich hoe genaamd niet om bekommert.

Het heeft geen zin leugenachtige verklaringen te verstrekken, deze verminderen de verantwoordelijkheid niet van de Belgische regering, die de toepassing van

onze internationale verplichtingen toch niet tot in het oneindige zal kunnen blijven uitstellen.

We herinneren aan de volgende tekst die onlangs werd gepubliceerd: „Indien de vogelvaarders niet zouden stemmen (maar de vogels wel), zouden onze politici reeds sedert lang hun gezond verstand gebruikt hebben om deze massale slachtpartijen wettelijk te verbieden. Indien echter het gezond verstand synoniem is van moed wordt deze de minst beoefende der deugden”.

Is 1971 het laatste grote raapjaar van kievitseieren geweest?

Onder de kop „Gevaarlijk verdrag” lazen wij in de „Leeuwarder Courant” van 8 april 1971:

„Zal 1971 het laatste grote raapjaar van kievitseieren zijn? Het standpunt van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachters wordt wel aangevochten, maar buiten Friesland zal het toch wel voor het officiële Friese standpunt doorgaan. De voorbereidingen tot de verandering van de wettelijke bepalingen, waarop het rapen en verhandelen van kievitseieren in ons land berust, zullen wel voortgaan. Wanneer ze zijn afgesloten, wanneer ze in een voorstel tot wijziging van de Vogelwet zijn vevat, komt in de Kamers ook de Beneluxovereenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming van 10 juni 1970 aan de orde. Als er niets bijzonders gebeurt, gaan de voorstellen er in als kievitseieren bij de liefhebbers. Tenslotte heeft de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, een onderonsje, pardon onderons van parlementariërs uit de drie landen het verdrag al goedgekeurd.

Het verdrag bepaalt zonder uitzonderingsmogelijkheden, dat in alle vogels, die niet tot het met Nederlandse, Franse en Latijnse namen genoemde wild behoren, niet meer mag worden gehandeld. Dat geldt niet alleen volwassen vogels, maar ook hun eieren en hun jongen. Verboden worden het te koop voorhanden hebben, de verkoop, koop en de levering. Het vervoer van deze vogels, eieren en jongen mag slechts plaatshebben „overeenkomstig de geldende bepalingen van het land op welks grondgebied het vervoer plaatsvindt”. Men kan nu al

vaststellen, dat de Belgen alles zullen doen om dit vervoer zo te reglementeren, of niet, dat hun schandelijke handel in levende en dode zang- en andere trekvogels misschien naar de binnenkamers moet verhuizen, maar het vervoer rustig kan voortgaan.

De naleving van de wet behoort tot de Nederlandse deugden of domheden, al naar men wil. Een verdrag, dat Nederland die bovenbedoelde verplichting oplegt zal worden opgevolgd, dat weten de Belgen ook. En zij niet alleen, ook de Fransen, de Italianen, de Spanjaarden en Portugezen. Wanneer Nederland zich verplicht, de handel in kievitseieren te verbieden, dan doet het dat ook, dan zeggen zelfs de Friese Vogelbeschermingswachten op voorhand, dat men zich hieraan zal houden. Voorzitter Span voegt daar aan toe, dat men zich geen enkele illusie moet maken als het er om gaat tot betere broedresultaten te komen. Onze onderhandelingspositie op internationaal niveau zou dat evenwel waard zijn, zo dacht ook collega Noordmans in een commentaar. Het Beneluxverdrag ontkracht evenwel onze onderhandelingspositie bij de grootste moordenaars van de Friese kieviten; wij hebben tegenover die wilde paffers straks geen enkele troef meer in handen. Er bestaat een internationaal verdrag tot bescherming van vogels, dat van 18 oktober 1950 dateert. In dit verdrag van Parijs, onder meer ondertekend door België, Frankrijk, Spanje, Monaco en Portugal, liggen allerlei verplichtingen vast waartoe de ondertekenaars hadden besloten omdat zij zich bewust zeiden te zijn van het gevaar voor uitsterven van zekere vogelsoorten en de getalsvermindering van andere, in het bijzonder van trekvogels. Er staat o.m. een vervoers- en handelsverbod in van dode en levende vogels en van eieren en broedsels, dat voor trekvogels geldt gedurende hun voortplantingsperiode en de tijd van hun terugkeer naar de broedplaatsen. Voorts verbinden de hoge verdragsluitende partijen zich van lieverlede maatregelen in te voeren om de massale vernietiging en vangst van vogels met tot dusver toegelaten middelen tegen te gaan. Geholpen heeft het nog niet.

Bij dit door Frankrijk, België, Spanje en Portugal nooit nageleefde verdrag heeft

Nederland een uitzondering bedongen voor kievitseieren „en wel met het oog op reeds voor deze geldende, uitzonderlijke en plaatselijke beweegredenen”. Deze uitzondering, deze enige troef, die Nederland ooit op tafel kan leggen wanneer het om de bescherming van hun kieviten op hun gevaarlijke trekroutes gaat — hoe gevaarlijk heeft men pas weer in een ingezonden stuk kunnen lezen — dreigt Nederland nu uit handen te geven. Sterker: de overeenkomst tussen de drie Beneluxlanden garandeert de schutters in het zuiden naar hun opvatting een groter afschot: geen handel in kievitseieren meer, dus meer kieviten, die uit de hemel vallen en dat gratis en voor niets. Dat de werkelijkheid, getuige de woorden van voorzitter Span anders is, heeft men de Zuideuropese vogeldoders nooit kunnen bijbrengen. Dat past niet in hun kraam. De heer Span zei ook, dat het veel erger zou zijn als het eierzoeken zou worden verboden. Dat zou volgens hem leiden tot de definitieve ondergang van de Friese weidevogelstand. Maar wat bepaalt dit onzalige Beneluxverdrag in artikel 7? Dat niet de Nederlandse wetgever voortaan de beschermingsmaatregelen voor vogels treft, maar het Comité van Ministers. En dit artikel 7 is zo geredigeerd, dat men nu al kan zeggen, dat hierop berustende beschermingsmaatregelen hoogstwaarschijnlijk nooit de uitzondering zullen bevatten, die het zoeken, rapen en voorhanden hebben van kievitseieren in Nederland plaatselijk zullen vrijlaten. De Kamers zijn straks onmachtig daar iets aan te doen en de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten ook. En het BFVW-bestuur kan nooit zeggen, dat het daar niet van heeft geweten.”

Het is de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten bittere ernst met de vogelbescherming

In de „Arnhemse Courant van 20 maart j.l. lazen wij: „De Leeuwarder Courant (onafh.) vindt het een verstandig besluit van de bondsvergadering van Friese vogelwachten zich akkoord te verklaren met een eventueel verbod van de handel in kievitseieren. „Er zijn sterke argumenten aan te voeren tegen zulk een verbod in Friesland, waar het kievitseieren zoe-

ken onlosmakelijk verbonden is met de vogelbescherming. Maar sommige van die argumenten lijken toch wat te veel op die, waarmee onze zuiderburen de handel in zangvogels en de grootscheepse vogelmoord goedpraten; de sport, waarbij toch een kleine beloning hoort; de kleine man, die men zijn sport en verdiensten wil ontnemen, terwijl men de groten met hun jachtpartijen hun gang laat gaan. De Bond van Friese Vogelbeschermingswachters heeft deze concessie in de eerste plaats moeten doen om te bewijzen dat het hem ernst is met de vogelbescherming. In de tweede plaats om te voorkomen, dat het kievitseieren zoeken ook in Friesland helemaal verboden wordt in de nieuwe vogelwet. Het sterkste motief is echter om gedaan te krijgen, dat de vogelmoord en de handel in zangvogels in België, Frankrijk en Italië wordt stopgezet. Dat doel moet de Friese eierzoekers een prijs waard zijn, de prijs van het kievitsei. Zulks moet mogelijk zijn in de welvaartsstaat Nederland in het jaar 1971".

Excessen bij het eierzoeken in Friesland

De afgelopen drie en ook dit jaar neemt het eierzoeken in de verboden tijd, d.w.z. ná 19 april hier, weer stormenderhand toe. Alleen hier in Pingjum tel ik al zo'n 25 zoekers, die de eieren deels meenemen en deels laten liggen. Vroeger kwam dit echter zo goed als niet voor. Dit was voornamelijk te danken aan de politie. Nu echter is aan het minder scherpe toezicht te wijten, dat er thans zoveel eierzoekers zijn. Toch zal er paal en perk gesteld moeten worden aan deze toestand. Niet alleen worden hier kievitseieren geraapt, maar ook eenden- en grutto-eieren. In de eierzoekertijd komt het voor, dat men een kievit beloert van 's morgens 7 uur tot 's avonds 7 uur, zonder onderbreking, zodat de vogel niet eens de tijd krijgt om op het nest te komen.

Ook het euvel van loslopende honden neemt sterk toe. Verder rijdt de jeugd met buksen gewapend op brommers het veld in en zij schieten op al wat vogel is. Het afbranden van walkanten schijnt ook populair te worden, waardoor nestgelegenheid voor kleine karekiet, rietzanger en rietgors verloren gaat, om over het

verbranden van broedsels nog maar te zwijgen.

De zo bejubelde eierzoek-,sport" wordt hier verre van sportief bedreven. Het vorige jaar zat in augustus nog een kievit te broeden, vermoedelijk ook toen nog zonder resultaat.

Ik wilde graag eens de aandacht vestigen op deze feiten uit „vogelminnend" Friesland.

• Y. Wijnalda, Mulierlaan 8, Pingjum.

Achteruitgang van de kievit?

Dit jaar is het in de Eempolders erg slecht gesteld met de kievit. Er zijn nog meer onbezette gebieden dan vorig jaar. Daar waar vroeger 6 à 8 paren zaten treffen wij nu nog maar 1 à 2 paar aan. Ze zijn ook weinig „demonstratief". Moet één en ander nu nog komen of zitten er andere oorzaken achter? De laatste drie seizoenen wordt de stand gestadig aan slechter. Doch ik hoorde van dichte bestanden in bosrijker streken. Zijn er lezers die hierover nadere informatie kunnen verstrekken?

• H. J. Slijper, Eemdijk 114, post Spaarndam.

Blaauwe reigers bij Zaandam

Toen mij op vrijdagmorgen 29 januari j.l. een telefoontje bereikte met de mededeling dat men in de blauwe reigerkolonie, gelegen op het terrein van de Artillerie Inrichtingen te Zaandam, bomen aan het kappen was en of ik daar niet iets aan kon doen, was ik een moment sprakeloos van verbazing. Immers, wie van ons zou ooit gedacht hebben dat deze prachtige reigerkolonie, rondom beschermd door Defensie en daardoor slechts bereikbaar voor enkele personen, juist op het moment dat de reigers voor 1971 hun nesten weer definitief gaan bezetten, zo wreed zou worden verstoord? Bij navraag omtrent de juistheid van het bericht, bleek men in eerste instantie niet erg mededeelzaam. Men wist wel dat er op het terrein gekapt werd, maar waar en waarom was niet bekend. Een officiële bevestiging kwam echter zondagavond 31 januari j.l. bij monde van de heer J. A. E. Jansen met de volgende verklaring:

„Het bos waar de blauwe reigers broeden, is o.a. aangelegd om bij een even-

tuele explosie de drukgolven zodanig te verstoren, dat de omliggende bebouwing voor ernstige schade gevrijwaard wordt. Nu echter de meeste bomen te oud zijn geworden en misschien daardoor te weinig blad bezitten, voldoen ze niet meer aan de eisen en moeten ze gerooid worden om plaats te maken voor jonge aanplant".

Direct na deze mededeling is er contact opgenomen met alle mogelijke personen van de verenigingen en/of instanties die naar onze mening voldoende gewicht in de schaal konden leggen om maandagmorgen vroeg de directie van de Artillerie Inrichtingen te bewegen het bomen rooien te staken. Samen met een gesprek tussen de heren P. E. Fris en E. P. Drenth van de A.I. en onze voorzitter M. van Herp, heeft dit geleid tot een voorlopige stopzetting van alle werkzaamheden in het „reigerbos", alsmede de toezegging deze werkzaamheden niet eerder te zullen hervatten dan na overleg met Vogelbeschermingswacht „Zaanstreek" en Staatsbosbeheer.

Voorlopig is hiermede deze ca. 22 jaar oude reigerkolonie, met een bezetting van 214 nesten op 2 mei 1971, veilig gesteld. Het is dacht ik juist vanaf deze plaats de Directie van de Artillerie Inrichtingen te bedanken voor het feit dat zij op bovengenoemd verzoek van vogelbeschermingszijde zo positief gereageerd heeft en dat zij daarnaast ons in de gelegenheid heeft gesteld om gedurende enkele zaterdagen het hele doen en laten in één van Neerlands grootste reigerkolonies te kunnen observeren.

• *M. Roos, Poelenburg 86, Zaandam. (mede namens A. A. Blok en M. van Herp).*

Steile oevers en waterkanten kosten vele (jonge) dierenlevens

Gep. Kon. Jachtopz. J. H. ter Mors GJzn. (Donklaan 11, Voorschoten) heeft een schrijven samengesteld waarin hij zich keert tegen de vele steile oevers en waterkanten in ons waterrijke kikkerland. Hij pleit voor het aanbrengen van mogelijkheden om voor dieren het water te kunnen verlaten aan sloten, beken, grachten, vijvers (ook tuinvijvers, waarin niet zelden jonge eenden verdrinken), kanalen, havens en andere wateren. Zijn cir-

culaire zendt hij u op aanvraag toe, waarna men wordt verzocht afschriften te maken en deze verder te distribueren onder belangstellenden.

Onderzoek naar rui van meerkoeten

Voor het onderzoek van de rui bij meerkoeten zou het zeer op prijs gesteld worden indien exemplaren die tussen mei en oktober in het veld worden gevonden, worden gezonden naar het Instituut voor Taxonomische Zoologie, Plantage Middenlaan 53, Amsterdam. De verzending kan franco geschieden. Zo mogelijk gelieve u de vogels niet vlak voor het weekend te verzenden aangezien de vogels bij langdurig verblijf bij de post kunnen bederven.

Bij voorbaat zeer veel dank voor uw medewerking. Wilt u wel de vinddatum en vindplaatsen vermelden?

• *Mevrouw F. M. Kop-van Gestel
Drs. P. P. A. M. Kop.*

Vermijd doodvliegen van vogels tegen glazen windschermen en ruiten.

Vogelbescherming verkoopt sets van 6 vogelfiguren (roodhalsgans, mantelmeeuw, grote zeeëend, korhoen, scholtekster en ooievaar) van zelfklevend PVC. Glazen windschermen, ruiten e.d. behoeven geen gevaar meer te zijn voor de vogels rond uw huis.